

WOORD & BEELD

BOEK SPIRITUALITEIT

Alledaagse dingen
Anton De Wit

Anton De Wit is een jonge (geboren in 1979), langharige en scherpzinnige Nederlandse auteur/journalist die ronduit uitkomt voor zijn katholieke geloof. Hij is bovendien een rasintellectueel die een fraaie pen hanteert. En hij kent zijn klassiekers. In verschillende Nederlandse kranten en tijdschriften is al opmerkelijk werk van zijn hand verschenen. *Een kleine theologie van gewone dingen* is een verzameling columns die onverwachte perspectieven aanreiken op gewone, alledaagse dingen. Zonder schroom grijpt de auteur terug naar de Bijbel om iets van een hogere werkelijkheid te laten oplichten.

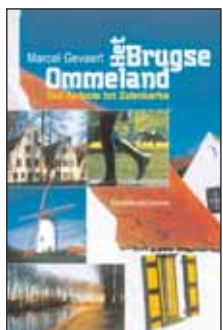
De Wit is een mens van zijn tijd. Lees even mee: „Het is een moderne geestelijke oefening, zo bar en zwaar als de zelftuchtiging van de oude asceten: zonder boek of mp3-speler of ander ontsnappingsinstrument met de trein reizen. Gewoon, tweede klas. En dan ook niet wezenloos met je mobieltje gaan spelen, of een sudoku gaan maken in een gratis krantje.

Nee, ga gewoon eens rechtop zitten, doe niets, probeer je aandacht bij je omgeving te houden. Kijk, luister. Ecce homo.” Zijn scherpzinnigheid en taalvaardigheid verbazen.

Heel bijzonder vonden wij de laatste column met de sprekende titel *Een kleine theologie van de lege kerk*. „Laten we alle kerken die leeg komen te staan, ook gewoon leeg laten staan. Laat die lege kerk maar een merkteken zijn in ons landschap, een spatie in de zinnen van onze moderne wereld. Laten we er dus geen boekhandels of discotheken of restaurants of hotels van maken, laten we er niet eens een religieus museum van maken... Ik zeg je dit: die lege kerk zal zichzelf onderhouden.” Absoluut de moeite waard om geregeld een stukje uit te lezen. (EDS)

Anton De Wit, *Een kleine theologie van gewone dingen*, Lannoo, Tielt, 2010, 156 blz., 14,95 euro, ISBN 978 90 2098 865 9.

BOEK TOERISME

Brugse Ommeland
Marcel Gevaert

Zo veel Belgen kennen van West-Vlaanderen slechts Brugge en de kust. En toch is er van Ardoe tot Zuikerkerke onvoorstelbaar veel boeiends te vinden. In *Het Brugse Ommeland* maken we een rondreis langs de bevalligste plekken van de streek rond Brugge.

Marcel Gevaert beperkt zich niet tot het overschrijven van toeristische folders, maar vertelt over de aardrijkskundige en historische achtergronden, leert ons de streek beter verstaan. Anders dan andere reisschrijvers heeft hij veel aandacht voor het landschap zelf en hoe het is ontstaan. We onderscheiden in het Brugse Omme-

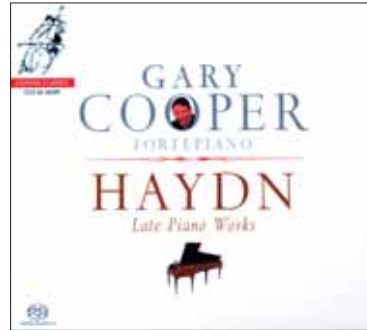
land drie verschillende landschappen: klei, zand en leem. Brugge ligt niet toevallig precies op de grens van zand en klei. Bijzondere aandacht is er voor de kastelen ten zuiden van de provinciehoofdplaats en de verschillende abdijen die het Brugse Ommeland rijk is.

Het boek geeft tips voor wandelingen en fietstochten. Wanneer we Kanegem bij Tielt aandoen, komen we kardinaal Danneels tegen. Het is immers zijn geboortedorp. (EDS)

Marcel Gevaert, *Het Brugse Ommeland. Van Ardoe tot Zuikerkerke*, Davidsfonds, Leuven, 2010, 188 blz., 15,50 euro, ISBN 978 90 5826 711 5.

KLANK

CD KLASSIEK

Pianosonates
Joseph Haydn

Gary Cooper is een van de topvertolkers van het klavecimbel- en pianoforterepertoire. Op deze cd speelt hij Haydns pianosonates uit de woelige jaren van de Franse Revolutie. Meteen valt de schitterende pianoversie op van *Gott erhalte Franz den Kaiser*, vandaag het volkslied van onze oosterburen. Haydn componeerde

het oorspronkelijk in 1797 voor een van zijn strijkkwartetten.

Gary Cooper voert Haydns sonates evenals die enkele variatie uit op een perfect 'eigentijds' instrument, een juweeltje van een pianoforte uit 1785 uit Wenen. Het kon met andere woorden het instrument zijn waarvoor Haydn schreef. En het klinkt buitengewoon fris en 'knispig' waar nodig, maar met een mooie dynamiek als het even kan.

Cooper merkt in de begeleidings tekst terecht op dat Haydn de eerste componist was die ook kon 'spelen met stilte'. Zeker in de sonate in C groot valt dat op. Haydn componeerde zijn pianosonates in een zeer turbulente periode, ook in zijn eigen leven. Die emoties zijn spoorbaar in deze gerijpte sonates, waarvan de mooiste geschreven zijn voor (en in première gebracht werden door) de mooie concertpianiste Thérèse Jansen Bartolozzi.

De cd eindigt overigens met een waar toppunt van pianistiek: de

ontroerende coda die Haydn schreef bij het vernemen van de dood van een andere leerlinge van hem. Hartverscheurend. (JC)

Joseph Haydn, *Late Keyboard Works*, door Gary Cooper (fortepiano), SACD Hybrid Recording, Channel Classics (distributie Coda), CCSSA26509, 21,65 euro.

CD RELIGIEUS

Passiemuziek
James MacMillan

Vijftien jaar geleden componeerde James MacMillan een concertmeditatie op vraag van het London Symphony Orchestra, bedoeld voor paastriduüm. Het

eerste en laatste deel zou MacMillan voor zijn rekening nemen, terwijl het middendeel, een celloconcerto, aan Mstislav Rostropovitsj werd toevertrouwd. Het project werd nooit helemaal gerealiseerd, maar het eerste deel werd wel uitgebracht als *The World's Ransoming*, de losprijs van de wereld, een titel die verwijst naar de eerste strofe van het gregoriaanse *Pange Lingua*. Verder put de componist ook nog uit andere religieuze bronnen.

De tweede compositie is de *The Confession of Isobel Gowdie* (Isobel Gowdie's bekentenis). Het gaat over de brutale foltering en executie van een jonge Schotse op verdenking van hekserij in 1662. Dit oude verhaal stelt MacMillan in staat enkele 'stokpaardjes' te berijden. Het geeft het hem de kans om te waarschuwen voor nieuwe vormen van onverdraagzaamheid en fascisme. Het is bij-

zonder intense, getormenteerde muziek die onder het dirigerestokje van sir Colin Davis visionaire kracht krijgt. En het geheel wordt bijzonder goed gediend door een voortreffelijke opname. (JC)

James MacMillan, *The World's Ransoming. The Confession of Isobel Gowdie*, live opname door het London Symphony Orchestra en Christine Pendrill (cor anglais), LSO Live (distributie codex), LSO 0124, 9 euro.

CD ACTUALITEIT

Songs
Gianmaria Testa

In Italië is de zanger-dichter-componist Gianmaria Testa al meer dan tien jaar een echte cultfiguur. Met een ietwat ruige, doorrookte stem in de stijl van Paolo Conte, bezingt hij zogenaamd eenvoudige onderwerpen: natuur, heimwee, aarde en mist, wachtende vrouwen in een treinstation. Prachtige, poëtische teksten met een bijzondere aantrekkingskracht. Ze groeien evenwel boven zichzelf uit in combi-

natie met loepzuivere melodieën, die het niet moeten hebben van bombast of podiumgespring, maar van soberheid en precisie. Het is dan ook vanzelfsprekend dat Testa meestal solo zingt of zijn songs brengt met een kleine bezetting van degelijke muzikanten. Zo slaagt hij erin om zich heen een microkosmos te creëren. Een beetje zoals bij ons een Herman van Veen ook geen symfonisch orkest nodig heeft om zijn eigen bijzondere wereld over te brengen op zijn luisteraars.

Chant du Monde, een muzieklabel dat werkt onder het gelukkige gesternte van harmonia mundi, heeft een goede neus voor kwaliteit. Met de live-cd *Solo dal vivo* hebben ze een schot in de roos. De cd gaat terug op een memorabel optreden in Rome, maar is in zekere zin een samenvatting van honderden optredens doorheen Europa. Testa brengt een twintigtal knappe songs samen met helemaal op het einde een prachtig liefdeslied.

Een splinternieuw lied is dit, maar dat aanvoelt alsof het altijd heeft bestaan. Een lied dat zonder

twijfel een klassieker zal worden en dat op deze cd perfect de mysterieuze poëtische intensiteit van Testa afrondt. We zijn dus meer dan enthousiast. (JC)

Gianmaria Testa, *Solo dal vivo*, cd plus dvd, Le Chant du Monde (distributie harmonia mundi), 6741731, 20,85 euro.